

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.21.680/2014/5/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Katona Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Katona Csenge ügyvéd) által képviselt **dr. felperes neve** (felperes címe) felperesnek - **dr. II. rendű alperesi jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **II.rendű alperes neve** (2407 Pálhalma, Pf. 7.) II. rendű alperes és **dr. III. rendű alperesi jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **III.rendű alperes neve** (III.rendű alperes címe) III. rendű alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2014. június 17. napján meghozott 40.P.23.234/2013/19. számú ítélete ellen a felperes 20. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest 2.000.000, a III. rendű alperest pedig 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Előadta, hogy a fogvatartása során az alperesek magatartása miatt testi és lelki egészsége egyaránt megromlott, megalázó bánásmódban volt része.

A II. és III. rendű alperes érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül 200.000 forint jogtanácsosi munkadíjat mint perköltséget. Úgy rendelkezett, hogy az eljárás során le nem rótt 360.000 forint illeték a Magyar Állam terhén marad. Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában idézte a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdését. A felperes keresetének, személyes előadásának, valamint az alperesek által biztosított orvosi dokumentációnak az egybevetésével arra a következtetésre jutott, hogy a felperes fizikai és lelki egészsége már a fogvatartást megelőzően megromlott, betegségei korábban keletkeztek. Emellett a felperes sérelmeinek egy része a fogvatartással köztudomásúan együtt járó fizikai és pszichikai megterhelés eredménye, sérelmei másik részét pedig az orvosi dokumentáció okirati bizonyítékként cáfolta. A felperes személyes előadása nem tartalmazott konkrét állításokat az őt ért jogsértések és az azok miatt kialakult egészségi állapota körében, ennek hiányában pedig az elsőfokú bíróság anélkül utasította el a keresetet, hogy igazságügyi orvosszakértőt rendelt volna ki. Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítélet kereseti kérelme szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését és az első fokon eljáró bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Előadta, hogy a kereseti kérelmében foglaltak kivizsgálása nem történt meg teljes körűen, mivel a II. rendű alperes nem csatolt dokumentációt a kezeléseiről, a részére adott gyógyszerekről, orvosi és kórházi ellátásáról. A pert megelőzően pedig neki azt nem volt hajlandó kiadni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelt el igazságügyi orvosszakértői bizonyítást pusztán azért, mert egészségi állapota már a fogvatartását megelőzően megromlott. Ő a keresetében arra hivatkozott, hogy egészségromlása a büntetés-végrehajtási intézetben tovább fokozódott. Azt is sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy az őt a buszról lelökő ör számát megjelölte, e körben semmilyen intézkedés nem történt, holott a szám alapján a büntetés-végrehajtási intézet az ör személyét be tudja azonosítani. A III. rendű alperes csupán olyan okiratot csatolt, amely bizonyítja, hogy pszichiátriai vizsgálaton részt vett, továbbá a házirendet, de az általános előírás konkrét betartását nem igazolta. A III. rendű alperes a fogvatartás körülményeiről nem nyilatkozott, és a fogvatartása körülményeire és egészségi állapota romlására bizonyítás felvétele sem történt meg. Ez éppen arra nézve maradt el, hogy a köztudomású pszichés megterhelésen kívüli felmerült-e egyéb gond is. Ráadásul a büntetés-végrehajtási intézet felé már korábban is jelezte problémáit, amiről iratoknak kellett készülniük. Kiemelte, hogy mára teljesen mozgás- és járásképtelenné vált, e tényről okiratokat is csatolt.

A II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Perköltség igényük a felperessel szemben nem volt. Az elsőfokú ítéletet megalapozottnak, indokait helyesnek tartották.

A III. rendű alperes rámutatott, hogy a felperes a fogvatartással kapcsolatosan csak általános kifogásokat hozott fel. Állította, hogy a felperes fogvatartása az uniós követelményeknek megfelelt. A fegyelmi, kártérítési, vagy egyéb dokumentumai becsatolására akkor lett volna lehetősége, ha a felperes a büntetés-végrehajtási előírások be nem tartására konkrét időpontokat és személyeket megjelöl. Ha a felperes jelezte a problémáit, konkrétan meg kellett volna határoznia, hogy kinek, mikor és mit jelzett. A becsatolt iratok között ennek ugyanis nyoma kellene hogy legyen, hiszen az orvos a vizsgálata során rögzíti a fogvatartott panaszait.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt az 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta. A tényállást a bizonyítási eljárásnak megfelelően, helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével teljes egészében, annak indokaival pedig lényegét tekintve egyet értett. A fellebbezés folytán az elsőfokú ítélet indokolását a következőkkel egészíti ki.

A felperes a keresetében a II. rendű alperes jogellenes magatartásaként jelölte meg, hogy az egészségi állapotának megfelelő ellátását nem biztosították. Ténylőadása szerint ez abban állt, hogy a tököli rabkórházban belgyógyász hiányában megfelelő kivizsgálásban nem részesítették, továbbá a betegszobán nem a neki felírt gyógyszereket, hanem hasonló alapanyagú készítményeket kapott.

A felperes keresetleveléhez csatolt orvosi dokumentáció bizonyította, hogy a felperesnek már a fogvatartását megelőzően kialakult betegsége miatt szükségessé vált gasztroenterológiai vizsgálatát a fogvatartása során elvégezték, kezelését előírták. Az pedig köztudomású tényként, bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül megállapítható, hogy az egészségügyben szokásos és bevett gyakorlat, hogy az egyes gyógyszereket hasonló alapanyagú egyéb készítményekkel akár azok árfekvése, akár a kórház meglévő készlete miatt kiváltják.

Annak feltételezése esetén, hogy a II. rendű alperes állított magatartása a felperesnek kárt okozott, a II. rendű alperes a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján mentesül a felelősség alól, mert a felperes saját előadásából megállapíthatóan a II. rendű alperes úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A felperes a keresetlevelében előadta, hogy a bokája a II. rendű alperes általi fogvatartása során az étkezdébe menet sérült meg. E tényelőadását csak közel 2 évvel később, személyes meghallgatása során változtatta meg. A lábsérülésről készült orvosi leleteken arra utaló feljegyzés, hogy a lábsérülés a tűző napon állás miatti eszméletvesztés következménye, nem található, és a felperes maga sem állította, hogy sérelmét a II. rendű alperes felé ténylegesen jelezte.

A felperes további állítása volt, hogy a sérülése miatt kapott fekvőgipsszel a buszig gyalogoltatták, majd a buszról lelökték, gipsze eltört, és a lábát újra kellett gipszelni.

A felperes lábsérüléséről csatolt orvosi dokumentációban azonban nem volt nyoma annak, hogy az orvos felé a felperes e körülményeket jelezte, és maga sem állította, hogy panaszát írásban a II. rendű alperessel közölte. Keresetlevelében és előkészítő iratában a II. rendű alperes kérésére sem adott elő olyan adatokat, amelyek alapján az őt lelökő ör személyét be lehetett volna azonosítani. Az ör ruhaszámát, illetve külsejét csak a keresetindítás után közel 2 évvel, személyes meghallgatása során írta le. Bizonyítási indítványt e tényállítása vonatkozásában nem terjesztett elő.

A felperes az e körben előadott tényeket a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére a perben nem bizonyította, sőt, a fent részletezett körülmények és szolgáltatott okiratok a tényállításait cáfolták.

A felperes arra is hivatkozott, hogy az örök, titulusa miatt megalázták, és folyamatosan tegezték. E vonatkozásban sem terjesztett elő azonban semmilyen bizonyítási indítványt.

A felperes később azt is állította, hogy a fogvatartása alatt orvosi kezelést egyáltalán nem kapott, illetve a kezelések nem voltak megfelelőek. A másodfokú bíróság rögzíti, hogy a felperes a II. rendű alperes őrizetében mindösszesen két hónapot töltött. Az erre az időszakra vonatkozó, részben általa, részben a III. rendű alperes által csatolt orvosi dokumentáció szerint szinte végig betegszobán volt, folyamatos orvosi ellátásban részesült. Azt, hogy az előzőekben részletezett nem felróható alperesi magatartásokon túl mit ért nem megfelelő kezelés alatt, a felperes pontosan nem jelölte meg.

Mindezek alapján egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes a károkozás körében állított II. rendű alperesi magatartásokat részben nem bizonyította, illetve azok, bizonyítás nélkül is megállapíthatóan, kártérítési kötelezettséget nem keletkeztethetnek.

A felperes a III. rendű alperes jogellenes magatartásaként azt adta elő, hogy a betegszobán dohányoznia nem lehetett, illetve onnan a szabad levegőre nem bocsátották. Pszichiáternél fogvatartása során egy alkalommal volt. Miután a betegszobáról kiengedték, fegyház körülmények között tartották, továbbá csak egyszer vitték könyvtárba.

Ezen állított III. rendű alperesi magatartások közül a betegszobai dohányzás engedélyezésének hiánya a III. rendű alperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezések szerint nem jogellenes, e körben a III. rendű alperes a jogszabályoknak megfelelően járt el.

A felperes azt az állítását, hogy őt a III. rendű alperes a betegszobáról nem engedte szabad levegőre, semmivel nem bizonyította. Erre vonatkozó orvosi bejegyzések a III. rendű alperes által becsatolt nagy terjedelmű orvosi dokumentációban nem szerepelnek. A felperes e körben bizonyítási indítványt nem tett.

A III. rendű alperes által csatolt orvosi dokumentáció szerint a felperes szabadulásáig 7 alkalommal járt pszichiáternél.

Azt, hogy fegyház körülmények között tartották, és egyszer vitték le a könyvtárba, a felperes egyáltalán nem bizonyította, bizonyítási indítványt e körben nem terjesztett elő.

A felperes tehát a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint öt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére a III. rendű alperes állított magatartását sem bizonyította, illetve már tényállítása alapján megállapítható volt a jogellenesség hiánya.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe a kereset elutasításának indokai között, hogy a felperes az általa csatolt orvosi iratok szerint már a fogvatartását közvetlenül megelőzően is többféle, súlyos, fizikai és pszichikai betegséggel küzdött. A közvetlenül a szabadulását követő állapotáról készült járóbeteg-vizsgálati összefoglalóból megállapíthatóan ehhez képest - figyelemmel a börtönviszonyokkal szükségszerűen együtt járó jelentős fizikai és pszichikai megterhelésre is - jelentős állapotromlása nem következett be. E vizsgálati összefoglalóban rögzített státusz kifejezetten cáfolta a felperes fogvatartása alatti, állított szellemi leépülését.

Arra is helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az alperesek előadott jogellenes magatartásainak bizonyítása, illetve a kezelés hiányosságainak pontos meghatározása nélkül igazságügyi szakértő kirendelésére nem kerülhetett sor, a felperes személyhez fűződő jogának megsértésére alapított nem vagyoni kártérítés iránti keresete pedig nem volt teljesíthető.

A polgári perben a történetek kivizsgálása nem a bíróság feladata. A felperesnek kell az érvényesített joga alapjául szolgáló tényeket részletesen előadnia és a bizonyítékait előterjesztenie. Ha az állított tények az érvényesített jog alapjául nem szolgálhatnak, illetve az előadott bizonyítékok és előterjesztett bizonyítási indítványok az állított tények bizonyítására nem alkalmasak, az a kereset elutasítását eredményezi.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt. A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú perköltségről való rendelkezést a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte. A felperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint rendelkezett.

Budapest, 2015. november 3.

Dr. Höbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: